

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Ohjenuoraa generatiivisen tekoälyn hyödyntämiseen julkisella sektorilla

29.04.2025

KIMMO MÄKINEN

Hallitusohjelman visio

Suomi on teknologinen edelläkävijä, joka hyödyntää digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet täysimääräisesti, ihmiset mukana pitäen.

Ministeriöiden välisen generatiivisen tekoälyn hyödyntämisen yhteistyöryhmän ja laajemman julkishallinnon verkoston organisointi

Ministeriöiden generatiivisen tekoälyverkoston hyödyntämisen yhteistyöryhmä

Jäsen kaikista ministeriöistä

GenAI sihteeristö

Jäsenet LVM:stä, TEM:stä, VM:stä, YM:stä, VNK:sta ja SITRAS:ta

Laajempi valtionhallinnon generatiivisen tekoälyn verkosto

Jäsenet ministeriöistä, virastoista, kunnista/kaupungeista (sekä kuntaliitosta), SITRA, Eduskunta ja muutamista valtion erillistehtävää hoitavista organisaatioista/laitoksista kuten CSC, kela ja eläketurvakeskus

AI Actin kansallinen toimeenpanoryhmä

Digitoimisto ja tekoälykokonaisuuden koordinaatiohanke

Muut sidosryhmät ja yhteistyötahot

Hyvinvointialueiden tekoälyverkosto

Taustaa

- Valtiovarainministeriö asetti lokakuussa 2024 ministeriöiden generatiivisen tekoälyn hyödyntämisen yhteistyöryhmän, sekä sen koolle kutsumana laajemman julkishallinnon verkoston.
 - [Generatiivisen tekoälyn verkostot kartoittavat tekoälyn mahdollisuuksia valtiolla – Valtiovarainministeriö](#)
 - [Generatiivisen tekoälyn kokeilut julkisessa hallinnossa 2024: Raportti – Valto](#)
 - Generatiivinen tekoäly julkisessa hallinnossa 2025 (raportti julkaisuprosessissa)

Taustaa

- Ministeriöiden yhteistyöryhmä ja julkisen hallinnon laajempi verkosto käsittelevät generatiiviseen tekoälyyn liittyviä teemoja, jakavat kokemuksia (vertaisoppiminen) ja muodostavat kokonaiskuvaa generatiivisen tekoälyn hyödyntämisen tilanteesta julkisella sektorilla.
 - Kokonaiskuvaa hyödynnetään valtioneuvoston tekoälykokonaisuuden koordinaatiohankkeessa, valtioneuvoston yhteisen digitoimiston työssä sekä kansallisen digikompassin toimeenpanosuunnitelman päivittämisessä.
 - Yhteistyöryhmää voidaan hyödyntää myös kansallisen tekoälyasetuksen toimeenpanon tukena, kun valmistelu koskee generatiivista tekoälyä.

Tilannekuva generatiivisen tekoälyn hyödyntämisestä keväällä 2025

- Valtiovarainministeriön organisoimaan kyselyyn saatiin vastauksia 54 organisaatiolta yhteensä 126 kpl
(osaa vastauksista ei voitu sisällyttää yhteenvetoon)
- Vastaajista 87 % oli linjauksia generatiivisen tekoälyn käyttöön liittyen
(Hyvinvointialueet eivät osallistuneet kyselyyn. Erikseen organisoitu tilannekuva.)
- Vastaajina ministeriöitä, virastoja, kuntia ja julkisoikeudellisia laitoksia

Kehitysprojektit 2025

Tiivistelmien, johtopäätöksien ja/tai kokousmuistiinpanojen koostaminen

Chatbotit ja virtuaaliset avustajat

Tietojen analysointi ja visualisointi

Käännöspalvelut

Muu käyttötarkoitus

Asiakirjojen automaattinen luominen

Tiedotteiden ja viestintämateriaalien luominen

Raporttien ja tilastojen generointi

Vertailtavien analyysien luominen

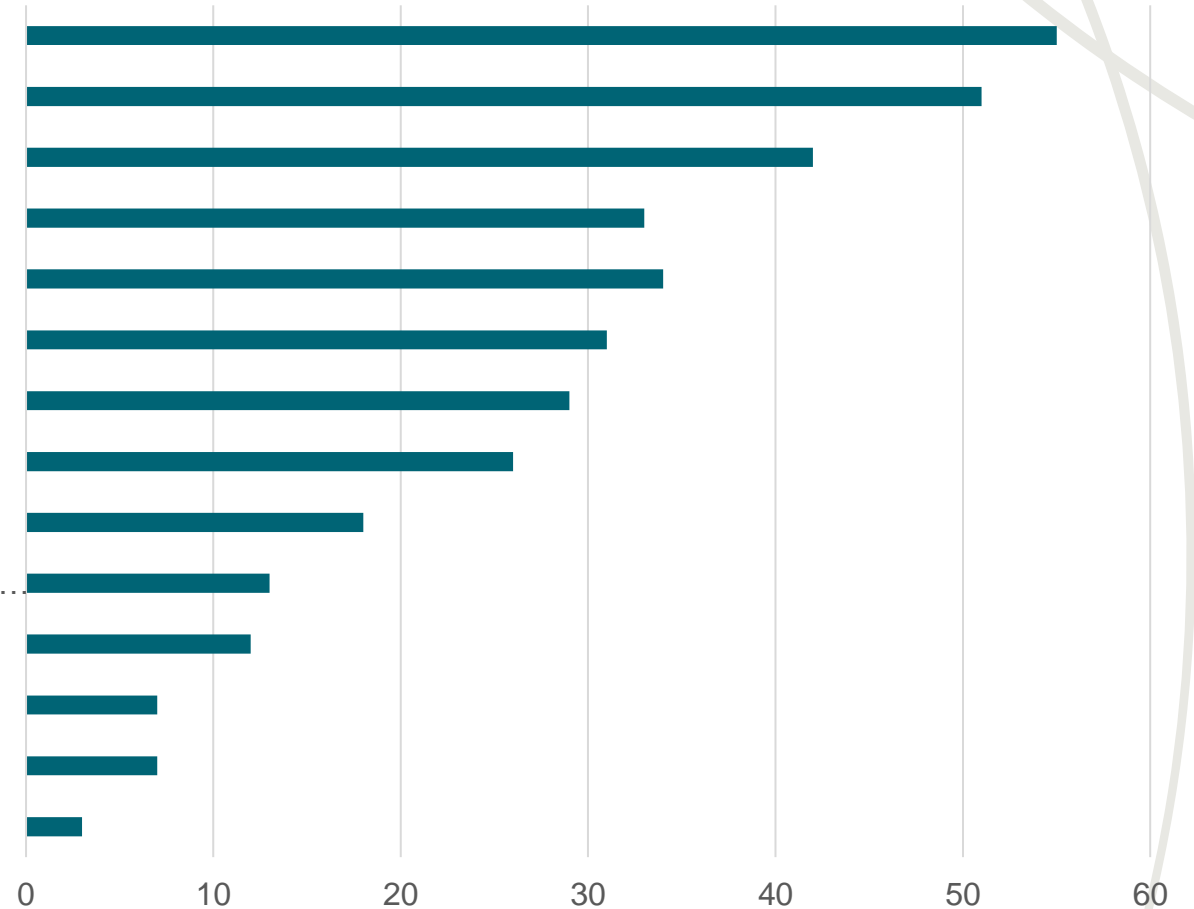
Tekoälypalvelun käyttämän datan/tai aineiston valmistelu ja laadun...

Tukipyyntöjen käsittely

Kuvien analysointi

Ennakoiva analytiikka

Sähköisten lomakkeiden täyttäminen

Valtiovarainministeriön ohjeistus generatiivisen tekoälyn hyödyntämisestä

- Yhteinen yleiskäyttöinen [ohjeistus generatiivisen tekoälyn hyödyntämisestä](#) työn tukena ja apuvälineenä julkisessa hallinnossa
 - Nostaa esille mahdollisuudet, mutta muistuttaa myös riskeistä ja vastuullisuudesta tekoälyn hyödyntämisessä
 - Käy läpi tekoälyyn keskeisesti liittyviä käsitteitä
 - Organisaatiot voivat tarvittaessa tarkentaa ohjeistusta omilla organisaatiokohtaisilla ohjeilla
- Lisäksi tulossa ohje organisaatioiden digitalisaation kehittämistehtävissä työskenteleville tekoälyjärjestelmien käyttöönoton tueksi

Ohjeen keskeiset kohdat

- Valtiovarainministeriön ohjeessa korostetaan erityisesti seuraavia asioita:
- **Generatiivisen tekoälyn potentiaali asiantuntijatyössä on suuri.** Generatiivinen tekoäly on erityisen hyödyllinen tehtävissä, joissa tuotetaan ja analysoidaan suuria määriä tekstiä ja muuta sisältöä.
- **Uudet teknologiat on otettava käyttöön vastuullisesti.** Julkisen hallinnon on omaksuttava uusia teknologioita pysyäkseen muutoksen vauhdissa. Niiden käyttöönotossa on kuitenkin huomioitava vastuullisuus ja arvioitava sekä mahdollisuudet että riskit. Tekoäly on työkalu, jota voidaan hyödyntää muun muassa tiedonhaussa, näkökulmien ideoinnissa ja muussa valmistelutyössä.
- **Hyvän hallinnon periaatteet pätevät myös tekoälyn käytössä.** Kaikessa tekoälyn käytössä on noudatettava avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta. Virkamiesetiikka ja sitä säätelevät lait ohjaavat tekoälyn käyttöä julkisessa hallinnossa. Valtiovarainministeriö on aiemmin antanut julkishallinnolle ohjeen tekoälyn eettisestä käytöstä.
- **Tekoäly voi nopeuttaa sisällöntuotantoa ja auttaa ideoimaan luovia ratkaisuja** Generatiivinen tekoäly voi auttaa luomaan laadukasta sisältöä, kuten uutisia, blogikirjoituksia, raportteja ja koulutusmateriaalia sekä nopeuttaa kirjoitusprosessia. Lisäksi generatiivinen tekoäly mahdollistaa nopeat käännökset eri kielille. Hyödyntäminen vaatii ymmärrystä rajoituksista sekä eettisten kysymysten huomiointia.
- **Generatiivinen tekoäly ei ole aina paras ratkaisu.** Työtehtävän sisältö ratkaisee sen, onko tekoälystä apua vai ei. Myös muita erilaisia tekoälyn ja automaation ratkaisuja on hyvä muistaa tarkastella valitessa apuvälinettä omaan työhön.

•Tekoälyn käytössä tietoturva ja yksityisyys on huomioitava aina.
Salassapidettävää, ei-julkista tai henkilötietoja sisältävää materiaalia ei tule syöttää tekoälypalveluihin, ellei palvelua ole organisaatiossa hyväksytty tähän tarkoitukseen. Tämä tulee huomioida myös kehotemuotoilussa.

Ohjeessa annetut esimerkit käyttötapauksista

Taulukko 2. oman toiminnan tehostamiseen tähtäävistä käyttötapauksista.

Käyttökohde	Esimerkki	Hyödyt
Dokumenttien luonti (tiivistykset, päätösluonnokset ym. muut asiakirjaluonnokset)	Tekoäly generoi raportteja tai esim. muistiopohja automaattisesti, joiden pohjalta lähdetään työstämään dokumenttia.	Säästää aikaa, vähentää inhimillisiä virheitä.
Ideointi ja työn suunnittelu	Tekoäly suunnittelee valitsemastasi aiheesta työpajan, sisällöt tai tehtävät, joiden avulla työpajassa pureudutaan ja työstetään valitsemaasi teemaa erilaisin tehtävin.	Säästää aikaa ja tuo uusia ideoita.
Tietoanalyysi	Tekoäly analysoi suuria tietomääriä ja tuottaa oivalluksia päätöksenteon tueksi.	Parantaa päätöksenteon laatua ja nopeutta.
Tiedonhaku syöte-tyistä dokumenteista	Tiedonhaku julkisista aineistoista esim. organisaation sisäiset HR-ohjeet, perehdytysmateriaalit, tuomioistuinten ratkaisut yms.	Nopeuttaa tiedonhakua.
Koulutus ja perehdytys	Tekoäly luo mukautettuja oppimateriaaleja ja harjoituksia.	Tehostaa oppimista, tarjoaa yksilöllistä tukea
Käännökset	Vastauksen tai tekstin tuottaminen toisella kielellä.	Säästää aikaa ja mahdollistaa nopean kommunikoinnin vieraalla kielellä tarvittaessa. Nopeuttaa esim. englanninkielisten /ruotsinkielisten aineistojen laatimista.
Työpajatyöskentelyn yhteenveto ja jäsentely	Tekoäly vetää yhteen työpajan tuosten yhteenveton ja tekee siitä jäsentelyn jatkojalostusta varten.	Nopeuttaa yhteenvetojen ja ajatusten jäsentelyä.

Taulukko 3. Generatiivisen tekoälyn laajemmista hyödyistä ja esimerkkitaapauksia näistä.

Käyttökohde	Esimerkki	Hyödyt
Videon/seminaarin tekstitys.	Seminaariin, ohjeistusvideoon tai esim. koulutukseen tekstitys.	Säästää aikaa ja vähentää kustannuksia. Lisäksi pystytään tarjoamaan tekstityksiä videoihin, joita ei normaalisti julkaistaisi tekstityksen puuttumisen vuoksi.
Sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaaminen.	Hoitohenkilökunnan kirjaamisen tuki AI-automaatiolla potilaskäynnillä.	Säästää aikaa ja luo tehostamisen mahdollisuuden mm. sosiaali- ja terveydenhuollossa.
Asiakaspalvelu	Asiakkaiden kysymyksiin vastaaminen, neuvominen ja ohjaaminen.	Ympäri vuorokautinen asiakaspalvelu. Nopeuttaa vastausten saamista. Säästää asiakaspalveluresursseja. Voidaan käyttää usealla kielellä. Tekoäly voi tunnistaa asiakaspalvelun pullonkauloja ja auttaa asiakaspalvelijoita vastaamaan yhteydenottoihin.
Neuvonta	Organisaation sisäisten käytänteiden, dokumenttien läpikäynti ja ohjeistuksen löytäminen nopeasti	Nopeuttaa aineistoista haettavan tiedon löytämistä.
Työvuorojen suunnittelu	Mahdollistaa työvuorojen virheettömän ja joustavan suunnittelun nopeasti, jossa työntekijöiden toiveet on yksinkertaista ottaa mukaan suunnitteluun.	Ehkäisee virheitä, nopeuttaa ja automatisoi työvuorojen suunnittelua.

Kiitos!

Kimmo.makinen@gov.fi

THE CAVES OF STEEL By ISAAC ASIMOV

